

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

21.06.2018.

Nr.76

(prot. Nr.26, 7.p)

Par strīda starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Lāču nami” un akciju sabiedrību “Sadales tīkls” izskatīšanu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2018.gada 5.martā saņēma sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Lāču nami”, vienotais reģistrācijas numurs: 50103296831, juridiskā adrese: Lapu iela 15-2A, Rīga, LV-1002 (turpmāk – Iesniedzējs), pilnvarotās pārstāves zvērinātas advokātes /vārds, uzvārds/ 2018.gada 2.marta iesniegumu (turpmāk – Iesniegums) par strīda izskatīšanas ierosināšanu ar akciju sabiedrību “Sadales tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003857687, juridiskā adrese: Šmerļa iela 1, Rīga, LV-1160 (turpmāk – Atbildētājs), par normatīvo aktu piemērošanu elektroenerģijas apgādes jomā.

Ar Regulatora 2018.gada 27.marta lēmumu Nr.37 “Par strīda starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Lāču nami” un akciju sabiedrību “Sadales tīkls” izskatīšanas ierosināšanu” ierosināts strīds starp Iesniedzēju un Atbildētāju.

Regulators konstatē:

1. Atbilstoši likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) 4.panta otrajai daļai Iesniedzējs ir sabiedrisko pakalpojumu lietotājs – juridiska persona, kura saņem sabiedriskos pakalpojumus elektroenerģijas apgādē. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 1.panta 9.punktu, 5.panta pirmo daļu un Likuma 4.panta pirmo daļu Atbildētājs ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs – komersants, kurš regulējamā nozarē (enerģētikā) sniedz sabiedriskos pakalpojumus noteiktā teritorijā un kura darbība sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā tiek regulēta saskaņā ar Likumu.
2. No Iesnieguma izriet, ka starp Iesniedzēju un Atbildētāju pastāv strīds par elektroenerģijas piegādes pārtraukšanu nekustamajā īpašumā Brīvības ielā 80, Rīgā (turpmāk – Objekts), ņemot vērā, ka Iesniedzējs noteiktā termiņā nebija apmaksājis izrakstītos rēķinus par Objektā saņemtajiem elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem.
3. Iesniegumā Iesniedzējs izteicis lūgumu ierosināt strīda izskatīšanu starp Atbildētāju un Objekta kopīpašniekiem, kurus uz dzīvojamās mājas īpašnieku sapulces protokola pamata pārstāv Iesniedzējs, par elektroenerģijas piegādes pārtraukuma tiesiskumu 2018.gada 8.februārī un uzlikt par pienākumu Atbildētājam noslēgt sistēmas pakalpojumu līgumu ar

/vārds, uzvārds/, /vārds, uzvārds/, /vārds, uzvārds/, /vārds, uzvārds/, /vārds, uzvārds/, sabiedrību ar ierobežotu atbildību “HORTUS RESIDENTIAL”, sabiedrību ar ierobežotu atbildību “K.K.ĪPAŠUMI”, /vārds, uzvārds/ un /vārds, uzvārds/, kurus pārstāv Iesniedzējs, kā arī noteikt brīdinājuma par elektroenerģijas piegādes pārtraukšanu obligātā satura sastāvdaļas un paziņošanas veidu un noteikt priekšnoteikumus elektroenerģijas piegādes atjaunošanai.

4. No Iesnieguma konstatējami šādi lietas apstākļi.
 - 4.1. 2016.gada 1.novembrī starp Iesniedzēju un Atbildētāju tika noslēgts Sistēmas pakalpojumu līgums Nr.1076781925 (turpmāk – Līgums) par elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu un palīgpakalpojumu sniegšanu, saņemšanu un apmaksu. Līgumam pievienoti 2017.gada 31.martā un 28.aprīlī parakstīti pielikumi, kuros noteikti Objektā ietilpstošo objektu (dzīvojamās un neapdzīvojamās telpas) elektroapgādes tehniskie dati un elektroietaišu piederības robeža.
 - 4.2. Atbilstoši Līgumā noteiktajai norēķinu kārtībai 2018.gada 4.janvārī tika izrakstīts rēķins par Objektā saņemtajiem elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem, nosakot rēķina apmaksas termiņu 2018.gada 19.janvāris.
 - 4.3. 2018.gada 10.janvārī Atbildētājs nosūtīja Iesniedzējam brīdinājumu par parādu, kas izveidojies, jo noteiktajā termiņā nav apmaksāts iepriekšējais 2017.gada 4.decembrī izrakstītais rēķins par Objektā saņemtajiem elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem, lūdzot veikt maksājumu līdz 2018.gada 18.janvārim. Vienlaikus Iesniedzējam tika atgādināts, ka ir jāveic maksājums par 2018.gada 4.janvārī izrakstīto rēķinu. 2017.gada 4.decembrī izrakstītais rēķins apmaksāts 2018.gada 19.janvārī.
 - 4.4. Tā kā 2018.gada 4.janvārī izrakstītais rēķins noteiktajā termiņā nebija apmaksāts, 2018.gada 31.janvārī Iesniedzējam īsziņas veidā tika nosūtīts brīdinājums par neapmaksātu rēķinu, lūdzot veikt norēķinus, pretējā gadījumā pēc 2018.gada 1.februāra elektroenerģijas piegāde Objektā tiks pārtraukta. Tā kā izrakstītais rēķins, neskatoties uz brīdinājumu, netika apmaksāts, 2018.gada 8.februārī elektroenerģijas piegāde Objektā tika pārtraukta. 2018.gada 4.janvārī izrakstītais rēķins apmaksāts 2018.gada 8.februārī un 9.februārī elektroenerģijas piegāde Objektā atjaunota.
 - 4.5. Iesniedzēja ieskatā Iesniedzējs ir tikai starpnieks – dzīvojamās mājas kopīpašnieku pilnvarota persona, līdz ar to Iesniedzējs nevar būt arī parādnieks un nav elektroenerģijas pakalpojuma saņēmējs.
5. Regulators 2018.gada 21.martā saņēma Atbildētāja 2018.gada 21.marta vēstuli Nr.S-1164S/309S, kurā Atbildētājs sniedz skaidrojumu par Iesniegumā minētajiem apstākļiem, norādot, ka Iesniedzējam ir liels skaits neapmaksātu rēķinu, kā arī rēķinu apmaksa tiek apzināti kavēta. Atbildētājs norāda, ka Atbildētāja mērķis nav pārtraukt elektroenerģijas piegādi lietotājam, bet gan saņemt samaksu par sniegtajiem elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem atbilstoši Līgumā noteiktajai norēķinu kārtībai.
6. Regulators 2018.gada 23.aprīlī saņēma Atbildētāja 2018.gada 23.aprīļa vēstuli Nr.S-1526S/423S, kurā Atbildētājs sniedz papildu skaidrojumu par Iesniegumā minētajiem apstākļiem. Atbildētājs norāda, ka Objektā ir ierīkoti 20 elektroenerģijas pieslēgumi, kur attiecīgi Objektā ietilpstošajos objektos (dzīvojamās un neapdzīvojamās telpas) izlietotās elektroenerģijas daudzumu uzskaita Atbildētāja uzstādītie elektroenerģijas komercuzskaites mērāparāti. Atbildētājam ar Iesniedzēju ir spēkā esošs Līgums par elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu un palīgpakalpojumu sniegšanu, saņemšanu un apmaksu 12 Objektā ietilpstošajos objektos, no kuriem astoņi ir dzīvokļi, bet četras ir neapdzīvojamās telpas. Līgumā nav norādīts, ka kāds no šiem objektiem būtu Objekta kopīpašumā esošās daļas objekts. Attiecībā uz iespēju konkrētajos apstākļos noslēgt sistēmas pakalpojumu līgumu ar katru objekta (dzīvojamās un neapdzīvojamās telpas) īpašnieku individuāli, Atbildētājs

norāda, ka tas ir iespējams pie nosacījuma, ja konkrētajam objektam ir ierīkots elektroenerģijas pieslēgums pie Atbildētāja elektrotīkliem, potenciālais lietotājs ir izteicis vēlmi lietot elektroenerģiju konkrētajā objektā un esošais lietotājs (Iesniedzējs) neiebilst lietotāju maiņai. Atbildētājs arī norāda, ka kopš Līguma spēkā stāšanās brīža neviens no šiem 12 lietotājiem, kam elektroenerģijas piegāde notiek Līguma ietvaros, nav izteicis vēlmi slēgt individuālu līgumu. Par pārējiem astoņiem Objektā ietilpstošajiem objektiem (četri dzīvokļi, veikals, kafejnīca, birojs un mākslinieku darbnīca) ir individuāli līgumi ar citiem elektroenerģijas lietotājiem.

Atbildētājs informē, ka 2018.gada 4.aprīlī pēc Atbildētāja iniciatīvas notika klātienes tikšanās ar Iesniedzēja pārstāvjiem, tomēr vienošanās par izlīgumu netika panākta.

7. No Iesnieguma un saņemtajiem Iesniedzēja un Atbildētāja paskaidrojumiem konstatējams, ka līdz strīda izskatīšanai starp Iesniedzēju un Atbildētāju izlīgums par Iesniegumā izteiktajām pretenzijām un lūgumiem nav panākts.
8. Atbilstoši Likuma 7.panta pirmajā daļā noteiktajam Regulators uzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā regulējamās nozarēs tiktu ievērots Likums, kā arī regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti.
9. Saskaņā ar Likuma 22.panta pirmo daļu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji nodrošina iespēju saņemt nepārtrauktus sabiedriskos pakalpojumus visā licences termiņā atbilstoši licences nosacījumiem tās darbības zonā.
10. Likuma 22.panta piektā daļa noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs Ministru kabineta noteiktajā kārtībā var pārtraukt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu tiem lietotājiem, kuri nav samaksājuši par saņemtajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem vai nav izpildījuši citas saistības pret sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju.
11. Elektroenerģijas tirgus likuma 32.panta piektā daļa noteic, ka kārtību, kādā lietotājam piegādā elektroenerģiju un pārtrauc tās piegādi, tirgotāju, sistēmas operatoru un lietotāju tiesības un pienākumus elektroenerģijas piegādē un lietošanā, kā arī norēķinos par saņemtajiem pakalpojumiem un tirgotāju maiņas kārtību nosaka Ministru kabinets.
12. Saskaņā ar Likuma 9.panta pirmās daļas 5.punktu un 32.panta pirmo daļu Regulators kā ārpustiesas instance izskata strīdus starp sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju un lietotāju par to tiesībām un pienākumiem, kas izriet no Likuma vai regulējamās nozares speciālajiem normatīvajiem aktiem. Vienlaikus Likuma 32.panta trešā daļa noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam un lietotājam ir tiesības strīdu risināt tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, nevēršoties regulatorā ar iesniegumu par strīda izskatīšanu. Savukārt Likuma 32.panta sestā daļa noteic, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja un lietotāja strīdu par zaudējumiem, maksājuma dokumentiem vai parāda piedziņu izskata tiesa Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.
13. Atbilstoši Likuma 35.¹ pantam Regulators izvērtē strīdu pēc būtības, konstatē lēmuma pieņemšanai nepieciešamos faktus un izskata strīdu triju mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par strīda izskatīšanas ierosināšanu.
14. Iesniedzēja pārstāvis Regulatora padomes sēdē sniedza skaidrojumus par Iesniegumā minētajiem apstākļiem un sniegtajiem argumentiem, uzturot prasījumu par elektroenerģijas piegādes pārtraukuma tiesiskuma izvērtēšanu.

15. Atbildētāja pārstāvis Regulatora padomes sēdē sniedza skaidrojumus par Iesniegumā minētajiem apstākļiem un uzturēja paskaidrojumos izteiktos argumentus. Atbildētāja pārstāvis norāda, ka Iesniedzējam ir konstantas parādsaistības un maksājumi netiek veikti Līgumā noteiktajā norēķinu kārtībā.

Regulators secina:

1. No Iesnieguma un Iesniegumam pievienotiem dokumentiem secināms, ka starp Iesniedzēju un Atbildētāju pastāv strīds par elektroenerģijas piegādes pārtraukšanu Objektā. Tātad starp Iesniedzēju un Atbildētāju pastāv strīds par to tiesībām un pienākumiem, kas izriet no Likuma un enerģētikas nozares speciālajiem normatīvajiem aktiem.
2. No Iesnieguma un Iesniedzēja prasījuma secināms, ka Iesniedzējs vēlas, lai Regulators kā ārpusiesas instance izskatītu strīdu starp Iesniedzēju un Atbildētāju un izvērtētu elektroenerģijas piegādes pārtraukuma tiesiskumu. Cita starpā Iesniedzējs lūdz noteikt brīdinājuma par elektroenerģijas piegādes pārtraukšanu obligātā satura sastāvdaļas un paziņošanas veidu un noteikt priekšnoteikumus elektroenerģijas piegādes atjaunošanai, kā arī uzlikt par pienākumu Atbildētājam noslēgt sistēmas pakalpojumu līgumu ar Objekta dzīvokļu īpašniekiem (dzīvokļu īpašnieku kopība), kurus uz dzīvojamās mājas īpašnieku sapulces protokola pamata pārstāv Iesniedzējs.
3. Ņemot vērā Likuma 7.panta pirmo daļu un 32.panta pirmo daļu, Regulatora kompetencē ir izvērtēt, vai Atbildētājs pamatoti ir pārtraucis elektroenerģijas piegādi Objektā.
4. Elektroenerģijas piegādi reglamentē Elektroenerģijas tirgus likums un Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumi Nr.50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi), kā arī starp Iesniedzēju un Atbildētāju 2016.gada 1.novembrī noslēgtā Līguma noteikumi.
5. Ievērojot Likuma 22.panta pirmajā daļā noteikto, Atbildētājam ir pastāvīgas saistības nodrošināt nepārtrauktu sabiedriskā pakalpojuma elektroenerģijas apgādē sniegšanu tā licences darbības zonā. Tai pat laikā, ievērojot Likuma 22.panta piektajā daļā noteikto, Atbildētājam ir arī tiesības pārtraukt elektroenerģijas piegādi, ja nav veikta samaksa par sniegtajiem elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem vai nav izpildītas citas saistības pret Atbildētāju. Tāpēc, vērtējot Atbildētāja rīcību saistībā ar elektroenerģijas piegādes pārtraukšanu Objektā, ir vērtējams vai šāda rīcība atbilst Noteikumos noteiktajam regulējumam.
6. Noteikumu 19.punkts noteic, ka elektroenerģijas piegāde lietotājam līdz elektroietaišu piederības robežai notiek saskaņā ar Noteikumiem. Atbilstoši Noteikumu 44.punktam lietotāja pienākums ir sistēmas pakalpojumu līgumā norādītajā termiņā un veidā veikt maksājumus par sistēmas operatora sniegtajiem elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem, citiem pakalpojumiem un obligātā iepirkuma komponentēm. Arī Līguma 1.2.1.apakšpunktā ir noteikts lietotāja pienākums samaksāt par saņemtajiem elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem, kā to paredz Līguma 3.2.2.apakšpunktā noteiktā norēķinu kārtība. Savukārt atbilstoši Noteikumu 75.punktam, ja lietotājs noteiktajā termiņā neveic maksājumus par saņemtajiem elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem, sistēmas operatoram, iepriekš brīdinot, ir tiesības pēc brīdinājumā noteiktā laika pilnīgi vai daļēji atslēgt lietotāja elektroietaises. Noteikumu 76.punkts noteic, ka sistēmas operatoram ir pienākums atjaunot elektroapgādi piecu dienu laikā pēc tam, kad tas pilnā apmērā saņēmis samaksu par sistēmas pakalpojumiem. Ņemot vērā Iesniegumā minētos apstākļus un Atbildētāja sniegtos skaidrojumus, Regulators secina, ka izvērtējamos

apstākļos Atbildētāja rīcība, pārtraucot elektroenerģijas piegādi Objektā, atbilst Noteikumos noteiktajam regulējumam. Turklāt, ņemot vērā Iesniegumā minēto, ka Atbildētāja izrakstītais rēķins pēc atkārtota brīdinājuma 2018.gada 8.februārī tika apmaksāts un 2018.gada 9.februārī elektroenerģijas piegāde Objektā tika atjaunota, izvērtējamos apstākļos strīda priekšmets vairs nepastāv.

7. Ievērojot Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta pirmajā daļā un Administratīvā procesa likuma 7.pantā noteikto tiesiskuma principu, Regulators darbojas normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros un savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim. ņemot vērā Likuma 22.panta piektajā daļā un Elektroenerģijas tirgus likuma 32.panta piektajā daļā Ministru kabinetam noteikto deleģējumu, kārtība, kādā lietotājiem piegādā elektroenerģiju un pārtrauc tās piegādi, tostarp gadījumos, kad lietotājs nav norēķinājies par saņemtajiem sistēmas pakalpojumiem, ir noteikta Noteikumos. Līdz ar to Iesniedzēja lūgums Regulatoram noteikt brīdinājuma par elektroenerģijas piegādes pārtraukšanu obligātā satura sastāvdaļas un paziņošanas veidu un noteikt priekšnoteikumus elektroenerģijas piegādes atjaunošanai ir nepamatots, jo šāda regulējuma noteikšana atbilstoši likumā noteiktajam deleģējumam ir Ministru kabineta kompetencē.
8. No Atbildētāja papildu sniegtajiem skaidrojumiem par Iesniegumā minētajiem apstākļiem izriet, ka konkrētajos apstākļos noslēgt sistēmas pakalpojumu līgumu ar katru objekta (dzīvojamās un neapdzīvojamās telpas) īpašnieku individuāli ir iespējams pie nosacījuma, ja konkrētajam objektam ir ierīkots elektroenerģijas pieslēgums pie Atbildētāja elektrotīkliem, potenciālais lietotājs ir izteicis vēlmi lietot elektroenerģiju konkrētajā objektā un esošais lietotājs (Iesniedzējs) neiebilst lietotāju maiņai. Līdz ar to Regulators secina, ka izvērtējamos apstākļos nepastāv šķēršļi, lai tiktu noslēgts līgums par elektroenerģijas piegādi ar katru atsevišķā objekta (dzīvojamās un neapdzīvojamās telpas) īpašnieku individuāli, ja vien potenciālais lietotājs pats ir izteicis šādu vēlmi un esošais lietotājs tam ir piekritis.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto un pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 5.punktu, 32.panta pirmo un piekto daļu, 35.¹pantu, 35.⁴panta pirmo un trešo daļu,

padome nolēmj:

noraidīt Iesniedzēja prasību.

Saskaņā ar likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 35.⁴panta ceturto daļu, ja strīdā iesaistītā puse nav apmierināta ar Regulatora lēmumu par strīda izskatīšanu, tā ar prasības pieteikumu par strīda priekšmetu ir tiesīga vērsties tiesā vai šķīrējtiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā 30 dienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par strīda izskatīšanu, un tiesa vai šķīrējtiesa šādu strīdu izskata pēc būtības.

Lēmums stājas likumīgā spēkā atbilstoši likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 35.⁴ panta sestajā un septītajā daļā noteiktajam.

Priekšsēdētājs

R. Irklis